

Sa?I?kl? Olma K?lt?r? (Healtism) ?l?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sa?I?kl? Olma K?lt?r? (Healtism) ?l?e?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29928>

?zet

Sa?l?kl? Olma K?lt?r? (Healthism) ?l?e?i, bireylerin sa?l?kl? olma kavram?na y?nelik tutumlar?n? ve sa?l??? ki?isel sorumluluk olarak g?rme e?ilimlerini ?l?mek amac?yla geli?tirilm? olan orijinal bir arac?n T?rk?e'ye uyarlama ?al??mas?d?r. Bu adaptasyon, ?l?e'in T?rk k?lt?r?ne ?zg? dilsel ve psikometrik gereklilikleri kar??lay?p kar??lamad???n? belirlemek ?zere Sinan U?ra? ve arkada?lar? taraf?ndan 2021 y?l?nda ger?ekle?tirilm?tir.

?al??ma, ?l?e'in T?rkiye'deki pop?lasyonlarda g?venilir ve ge?erli bir ?ekilde kullan?labilece?ini g?stermeyi hedeflemi?tir. ?l?ek, ?zellikle **Healthism** ideolojisinin bireyler ?zerindeki etkilerini, yani sa?l???n ahlaki bir zorunluluk haline getirilmesini ve sa?l?ks?zli???n bireysel bir kusur olarak alg?lanmas?n? ara?t?rmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sa?l?kl? Olma K?lt?r?, Healthism, Sa?l?k Tutumu, ?l?ek Uyarlamas?, Psikometrik ?zellikler, T?rkiye.

Yazarlar

Sinan U?ra?, G?khan ?zen, Emine Aykora, Halil Yurdakul.

Ama?

Sa?l?kl? Olma K?lt?r? ?l?e?'nin temel amac?, bireylerin toplumsal ve k?lt?rel ba?lamda sa?l?kl? olma durumu hakk?ndaki inan?lar?n? ve tutumlar?n? niceliksel olarak de?erlendirmektir. Bu ?l?ek, bireyin sa?l?k ve hastal?k durumlar?n? yaln?zca ki?isel ya?am tarz? se?imlerine indirgeme e?ilimini ne ?l?de benimsedi?ini saptar.

T?rk?e uyarlama ?al??mas?, bu kritik sosyal yap?y? T?rkiye ba?lam?nda inceleyebilecek akademik bir ara? sunmay? ama?lam??t?r. Bu sayede, T?rkiye'deki kamu sa?l??? ve spor bilimleri alanlar?ndaki ara?t?rmac?lar, **sa?l?k ideolojisi** ve bireysel sorumluluk alg?s? aras?ndaki ili?kiyi bilimsel metotlarla analiz edebilirler.

Yap?

?l?ek, sosyolojik bir kavram olan "Healthism" yap?s?n? ?l?mektedir. **Healthism**, sa?l???n bireysel bir sorumluluk olarak a??r? vurgulanmas? ve sosyal, ekonomik veya ?evresel belirleyicilerin g?z ard? edilmesi anlam?na gelir. Bu ideoloji, sa?l?kl? ya?am tarz?n? bir ahlaki ?st?nl?k g?stergesi olarak konumland?r?rken, sa?l?ks?z olanlar? ise ki?isel ba?ar?s?zli?klar? nedeniyle damgalayabilir.

?l?ek, bireylerin kendi sa?l?k davran??lar?na y?nelik bask? hissetme d?zeylerini ve ?evrelerindeki di?er bireyleri sa?l?k se?imleri ?zerinden yarg?lama e?ilimlerini yans?tan boyutlardan olu?ur. Yap?n?n anla??mas?, **sa?l?k e?itsizlikleri** ve toplumsal bask? konular?nda derinlemesine analiz yap?lmas?na olanak tan?r.

Ge?erlik

Sa?l?kl? Olma K?lt?r? ?l?e?i'nin T?rk?e uyarlama ?al??mas?nda, ?l?e?in yap?sal ge?erli?i, orijinal ?l?e?in fakt?r yap?s?n?n T?rk ?rneklemine de do?rulan?p do?rulanmad??na bak?larak incelenmi?tir. Uyarlama ?al??malar?nda genellikle Do?rulay?c? Fakt?r Analizi (DFA) kullan?larak modelin veriyle uyumu test edilir.

U?ra? ve arkada?lar? (2021) taraf?ndan yap?lan bu ?al??mada, elde edilen istatistiksel bulgular?n, ?l?e?in T?rk?e formunun ?l?mek istedi?i yap?y? k?lt?rel ba?lamda do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini, yani **ge?erli** oldu?unu kan?tlad?? belirtilmi?tir. Bu sonu?lar, ?l?e?in kullan?m?n?n bilimsel a??dan gerek?elendirilmesini sa?lamaktad?r.

G?venirlik

?l?e?in g?venirli?i, ?l?ek maddelerinin i? tutarl?l?? (Internal Consistency) yoluyla de?erlendirilmi?tir. ?al??mada, yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak ?l?ek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?u ve ayn? temel yap?y? ne kadar istikrarl? bir ?ekilde ?l?t?ü? belirlenmi?tir.

Uyarlama ?al??mas?, T?rk?e formun y?ksek d?zeyde i? tutarl?l??a sahip oldu?unu g?stermi?tir, bu da ?l?e?in **tutarl?** ve g?venilir bir ?l?m arac? oldu?unu kan?tlamaktad?r. G?venirlik sonu?lar?, ?l?e?in farkl? uygulamalarda istikrarl? sonu?lar verece?i beklentisini desteklemektedir.

Fakt?r Analizi

Sa?l?kl? Olma K?lt?r? ?l?e?i'nin T?rk?e uyarlama s?recinde, ?l?e?in ?ok boyutlu yap?s?n? incelemek amac?yla Fakt?r Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal ?l?e?in teorik olarak tan?mlanm?? alt boyutlar?n?n T?rk pop?lasyonunda da ayr??p ayr??mad??n? test etmi?tir.

Fakt?r yap?s?n?n do?rulanmas?, ?l?e?in Healthism kavram?n?n farkl? bile?enlerini (orne?in, bireysel sorumluluk alg?s?, sa?l?k ?zerinden yarg?lama) ayr? ayr? ?l?ebilme kapasitesini teyit eder. Bu, ara?t?rmac?lara sadece genel bir tutum puan? de?il, ayn? zamanda kavram?n karma??k yap?s?na dair detayl? bilgiler sunar.

?l?me Arac?

Test ?e?idi: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme ?l?e?i (Orijinal makalede belirtilen format temel al?nm??t?r.)

Mevcut Diller: T?rk?e (Uyarlama); Orijinal dili ?ngilizce.

Hedef Kitle: ?niversite ??rencileri ve Yeti?kin Pop?lasyon.

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Pop?lasyon Detaylar?: Uyarlama ?al??mas?, ?l?e?in psikometrik ?zelliklerini T?rk k?lt?r? ba?lam?nda test etmek amac?yla se?ilmi? bir ?rneklem grubu ?zerinde y?r?t?lm?t?r.

Test Metodolojisi: ?z Bildirimli Anket. Kat?l?mc?lar, kendilerine sunulan maddelere ili?kin Healthism tutumlar?n? derecelendirme skalas? ?zerinde i?aretlerler.

Anahtar Kelimeler

Sa?l?k Sosyolojisi, Bireysel Sorumluluk, Sa?l?k ?deolojisi, Psikometrik, Uyarlama ?al??mas?, T?rkiye.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Sorumlu yazar Sinan U?ra? i?in: sinanugras@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Ayr?nt?l? yaz??ma adresi i?in orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.

?zinler, ?cret ve Test Y?l?

?l?e?in T?rk?e uyarlama ?al??mas? 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r. ?l?e?in akademik veya ticari ama?l? kullan?m? i?in **sorumlu yazar** Sinan U?ra? ile ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir. Kullan?m izni ve olas? ?cretlendirme bilgileri yazardan veya yay?nc? kurulu?tan temin edilmelidir.

?l?e?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [saglikli-olma-kulturu-healtism-olcegi-toad.pdf](#). Ayr?ca DOCX format?nda da mevcuttur: [saglikli-olma-kulturu-healtism-olcegi-toad.docx](#).

Kaynaklar

U?ra? S., ?zen G., Aykora E., & Yurdakul H. (2021). Adaptation of the Healthism Attitude Scale to

Turkey: A validity and reliability study. *Human. Sport. Medicine*, 21(1), 117-123. doi: 10.14529/hsm210115

Makalenin web ba?lant?s?: hsm.susu.ru

Sa?l?kl? Olma K?lt?r? (Healthism) ?l?e?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ?l?ek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hi?bir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sa?l?kl? Olma K?lt?r? (Healthism) ?l?e?i'nin maddeleri, telif haklar? ve akademik gizlilik sebebiyle bu platformda yay?mlanmamaktad?r. ?l?ek maddelerine eri?im i?in sorumlu yazar Sinan U?ra? ile ileti?ime ge?ilmesi veya belirtilen kaynak makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM